

ELISE

EN

DE NIEUWE PARTIZANEN

Scenario

DOMINIQUE GRANGE

Tekeningen

TARDI

SILVESTER

Dank aan **Guy DELCOURT** en aan **het hele redactionele team van Éditions Delcourt** voor hun aandacht en enthousiasme.

Veel dank aan onze vriend(inn)en **Malika CHALAL, Habib CHARAF** en **Mustapha ECHARIF** voor de vertaling van de balloonteksten in het Arabisch en de kalligrafie.

Fragmenten van de songs van Dominique Grange, geciteerd in het album:

À BAS L'ÉTAT POLICIER!
GRÈVE ILLIMITÉE
LA GOUTTE D'OR – SUR L'AIR DE LA BUTTE ROUGE (muziek van Georges Krier, tekst van Montheus)
LES NOUVEAUX PARTISANS
LA VOIX DES PRISONS
À NOUS LES MURS SOLIDES!
GUEULE NOIRE (Éditions Amoc)
LES ANGES DE LA MORT (Éditions Amoc)
N'EFFACEZ PAS NOS TRACES!

Luister naar *Les Nouveaux Partisans* op YouTube:
<https://youtu.be/ZovX27v41rM>

En om het lezen van dit boek muzikaal te omlijsten, ga naar
het album *Chacun de vous est concerné* op Spotify :
<https://spoti.fi/3ykdZVq>

Andere geciteerde liederen:

SOUS LES PONTS DE PARIS – Lucienne Delyle (Vincent Scotto / Jean Coulon / Léon Roger Seiller / Soc Wolfsohn)
LES TROIS CLOCHES – Édith Piaf (Gilles / Meridian Éditions)
BLACK, BROWN AND WHITE – Big Bill Broonzy (William Broonzy / Carrousel Éditions)
LAURA – Guy Béart (Guy Béart / Espace Éditions)
THREE O'CLOCK BLUES – B.B. King (Riley B. King / Jules Taub / Sounds of Lucille)
EL DERECHO DE VIVIR EN PAZ – Victor Jara (Warner / Odeon Records)

Eerste druk oktober 2022

Vertaling Frits van der Heide
Met dank aan Jan van Hanxleden Houwert en aan Margreet van Muijlwijk

Grafische verzorging Patrice van der Linden
Correcties Frederik Van Wouterghem
Uitgever Silvio van der Loo

NUR - 360 / 402
Hardcover ISBN 978 94 6306 912 0

Oorspronkelijk in het Frans uitgegeven onder de titel:
Elise et le Nouveaux Partisans, door Dominique Grange en Tardi.
© Éditions Delcourt, 2021

Elise en de Nieuwe Partizanen Nederlandse uitgave © 2022 Silvester Strips Licenties B.V., 's-Hertogenbosch

www.silvesterstrips.com
31 JAAR ♥ VOOR STRIPS

volg ons op

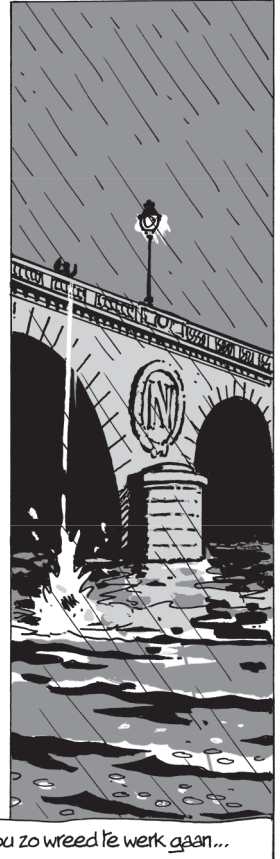
Soms hield de massa stil. De demonstranten aarzelden verder te gaan omdat de smerissen hun de weg versperden.

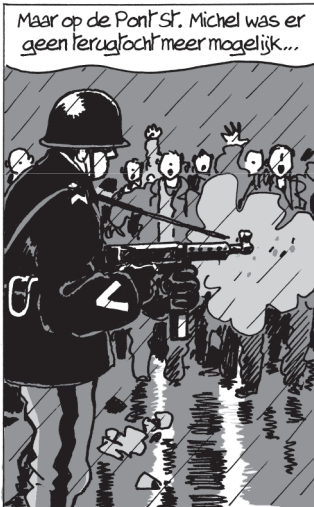
Maar de activisten van de FLN die leiding gaven aan de demonstratie, zorgden ervoor dat de demonstranten die probeerden te vluchten zich weer bij de groep aansloten.

إبني، إبني

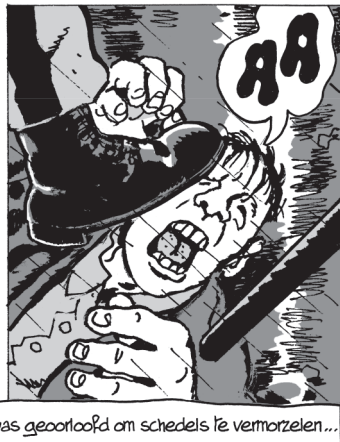

Geen beest zou zo wreed te werk gaan...

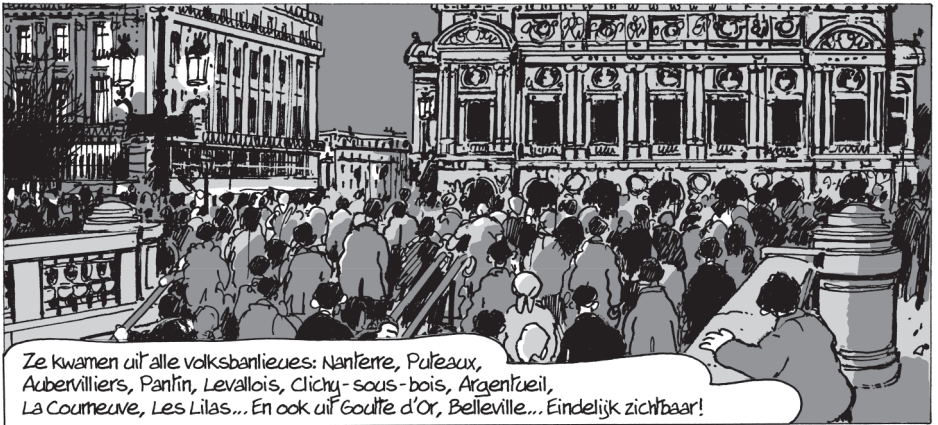

Maar op de Pont St. Michel was er geen teruglocht meer mogelijk...

Wapenstokken, geweerkolven, zware schoenen, alles was geoorloofd om schedels te vermorzelen...

Ze kwamen uit alle volksbuurtes: Nanterre, Puteaux, Aubervilliers, Pantin, Levallois, Clichy-sous-bois, Argenteuil, La Courneuve, Les Lilas... En ook uit Goutte d'Or, Belleville... Eindelijk zichtbaar!

Dus de politie verscheen ter plekke...

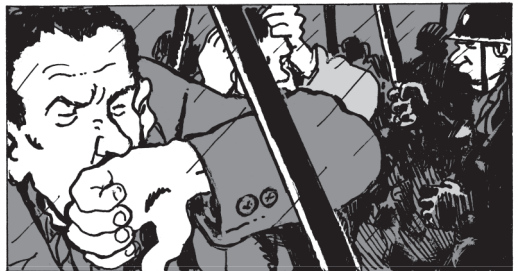

Pak aan, Mohammed!

Hou op! Ik ben dokter!

Dan is m'n reet 't ook!

Tegen de grond geslagen, uitgescholden, in hun baik en gezicht geschopt, weggesleept en opeengepakt in strádions... Dat was de ontvangst die het leger van Papon de mensen bereidde die het hadden gewaagd de avondklok te negeren.

Papon was verantwoordelijk voor de deportatie van 1600 joden naar Bordeaux tussen 1942 en 1944 en voor de dood van negen communistische activisten in het metrostation Charonne, in 1962...

... en ook verantwoordelijk voor het brutale politioptreden en de misdaden die in de loop van die avond zijn begaan. Deze zouden in het collectieve geheugen blijven zitten als een schandvlek, iets wat niet snel zou verdwijnen en waarvan ik hoopte dat Frankrijk er ooit rekenschap van zou afleggen tegenover het Algerijnse volk.

Agent, er heeft zich een rat verschanst in de ingang!

Even later begonnen de gendarmes traangasgranaten af te vuren. De demonstranten werden uiteengedreven en verdwenen in verschillende groepen.

Vlug, kameraden, we moeten ons hergroeperen in het quartier, voordat ze de bruggen blokkeren!

We gingen er als de bliksem vandoor!

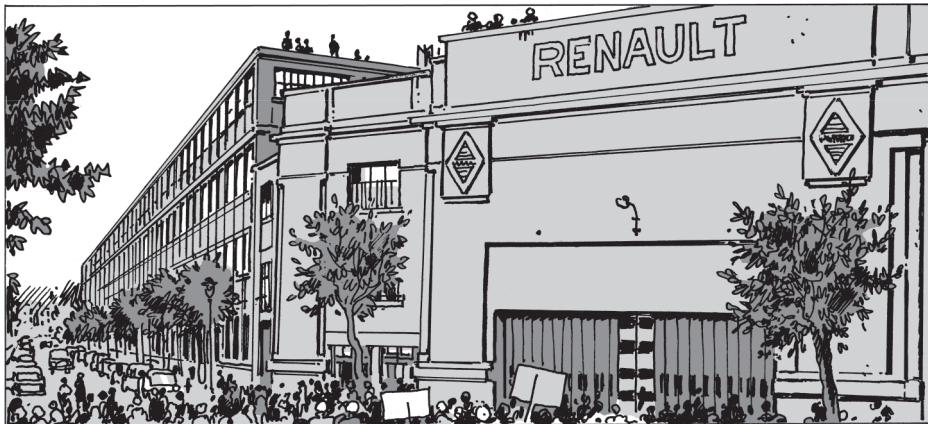
Wij, zangers, wij zijn bevoorrecht! Wij blijven niet thuis zitten om af te wachten wat er gebeurt! We kunnen toch actief gaan staken?

Dus pak je gitaar, kameraden, en ga naar Renault- Billancourt!

Over een uur een groot solidariteitsconcert met alle vrijwilligers!

Destijds woonde ik in de verder gelegen banlieue. Ik aarzelde geen moment, slopte m'n gitaar in z'n koffer en reed in m'n oude eend naar Parijs. Ik had die 2CV voor een tabbekrafs van een vriend gekocht.

Ik kwam wekenlang niet meer thuis.

Waar slaap je vannacht?

Geen idee...
kan ik bij jou maffien?

Ik sliep vaak bij kameraden die ik hier en daar tegenkwam of in een opnieuw bezette collegezaal van de Sorbonne, zoals vele anderen. Ik had altijd m'n rugzak bij me, met wat inderhaast gekochte kleren, een tandenborstel en een kam.

"Een communist moet altijd bereid zijn de waarheid fel te verdedigen, want elke waarheid stemt overeen met de belangen van het volk. Hij is altijd bereid zijn fouten te corrigeren, want elke fout gaat in tegen de belangen van het volk."^{11*}

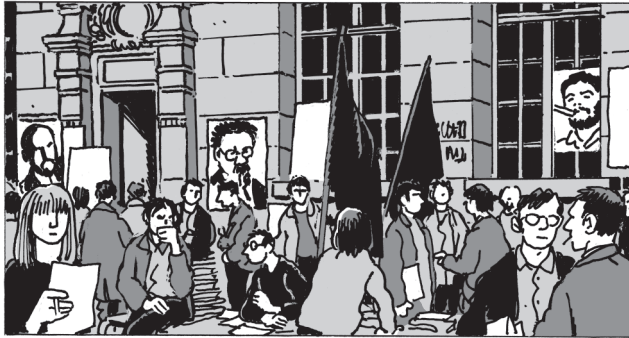
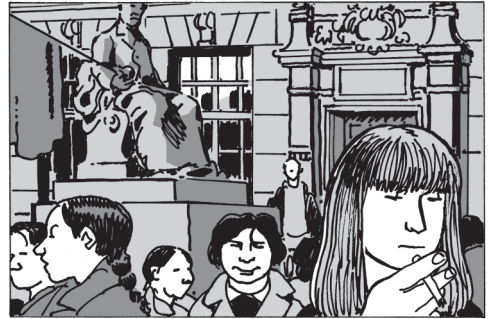
En Stalin, hoe denken onze Chinese kameraden over hem?

Zij zeggen dat die vraag niet aan de orde is zolang de consolidatie van de socialistische Revolutie nog niet is bereikt!

* citaat van Mao Zedong.

* Unie van Marxistisch-Leninistische Communistische Jeugdbewegingen.

** Revolutionair Comité van Culturele Beweging.

Ik hoorde op de radio een oproep van een zanger... Daarom ben ik hier!

Bravo, kameraad!

We kunnen naar de bezette fabrieken gaan om de stakers te steunen. Er zijn vast een heleboel anderen die er net zo over denken...

Kom tegen 18.00 uur terug. Dan zijn er meer artiesten en kunnen jullie je organiseren.

Tot straks!

Ik haalde m'n gitaar uit m'n eend en kwam om 18.00 uur terug.

Hoi, ik ben Elise..

Hello! We zijn bezig een telefoonlijn te organiseren, zodat de stakingscomités een beroep op ons kunnen doen.

En om de info te verspreiden, maken we een pamflet voor de vakbonden en de actiecomités!

We traden dezelfde avond op voor de stakers van een postsorteercentrum.

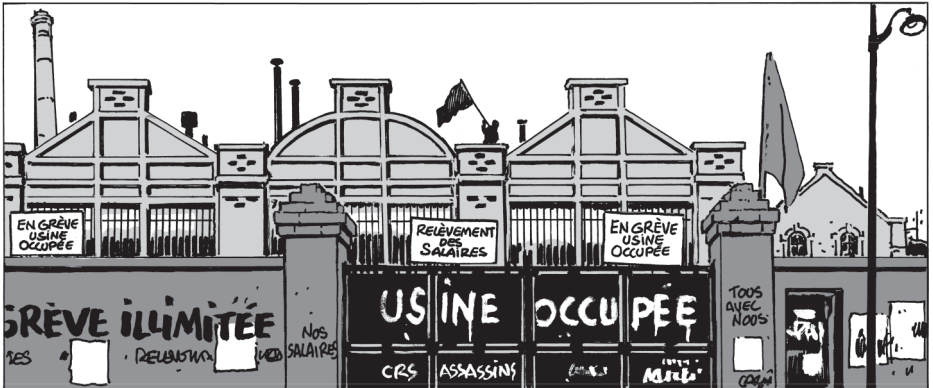

AH! DE ARTIESTEN!

Elke dag gingen we naar fabrieken, postsorteercentra, busremises, universiteiten... We waren gelukkig met een heleboel en losten elkaar af om aan alle verzoeken te kunnen voldoen.

Mijn repertoire paste niet goed bij de situatie... Ik moest nogia meer strijdbare nummers schrijven!

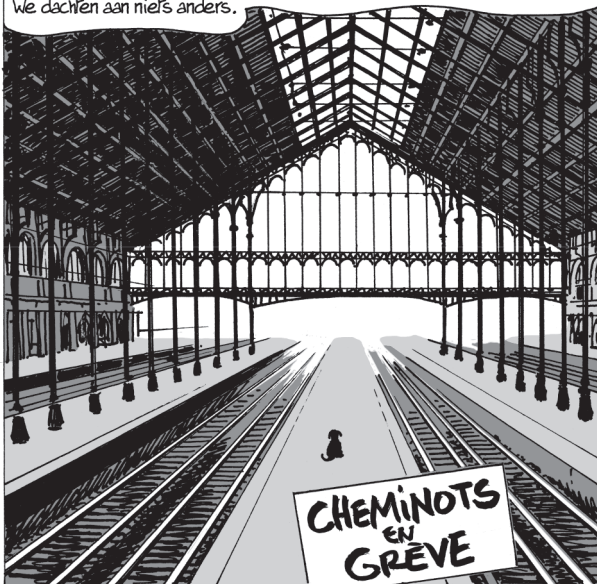

Op een ochtend lezen we een artikel in "L'Humanité" waarin de stakingscomités werden gewaarschuld voor de "gauchos" van de CRAC. De leiding had zich geïnstalleerd in Bobino, de "tempel van het Franse chanson". Dat was al twee weken gesloten voor het publiek.

De staking breidde zich uit over heel Frankrijk. De "Mouvement" zoals wij het noemden, beheerste ons volledig. Solidariteit tot aan de overwinning was het doel van een groot deel van de jeugd, waar ik deel van uitmaakte. We dachten aan niets anders.

Tussen de demonstraties en solidariteitsoptredens in de fabrieken door begon ik een paar nummers te schrijven over de staking en de repressie.

Op 24 mei, de dag van de toespraak van De Gaulle, riep de CGT op tot een demonstratie bij de Bastille. De UNEF* en de "movement" van 22 maart gingen demonstreren bij het Gare de Lyon. We waren er met meer dan 40.000. De CRS lag al in hindertaa.

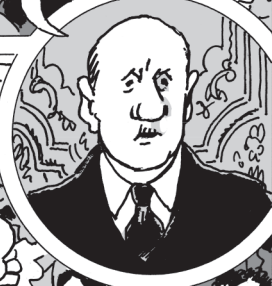
Geen openbaar vervoer, geen post, geen benzine... Hopelijk overleeft deze corrupte regering het niet!

Om 20 uur luisterden de demonstranten via hun francisitors naar de rede van De Gaulle.

"Françaises, Français, in juni kunt u uw stem uitbrengen. In het geval uw antwoord nee is, spreekt het vanzelf dat ik mijn functie zal neerleggen..."

Nog voordat hij z'n luiverhaal had afgemaakt, verschenen duizenden zakdoeken die hem uitwifelden.

* Union Nationale des Étudiants de France (Nationale Unie van de studenten van Frankrijk).